

3. JÍZDA NA JÍZDNÍM KOLE

MOTIVACE:

★hra Novinář I. – učitel rozdá žákům lístečky se slovy; na tabuli je napsán pouze nadpis dnešní lekce; každý žák na povel otočí lístek, přečte si pro sebe slovo a vytvoří větu související s nadpisem lekce; věta by měla být vytvořena jako součást článku, rozhovoru nebo novinové zprávy na dané téma

★hra Novinář II. – skupinová práce; každá skupina si vylosuje 2 až 4 slova (i více) a v časovém limitu vytvoří větu, krátkou zprávu nebo rozhovor do novin

DETAILY Z FOTOGRAFIE:

★bezpečná vzdálenost od obrubníku / mezi cyklisty vzdálenost na délku jízdního kola / držení řídítek / výbava kol a cyklistů / cyklisté respektují předjíždějící vozidlo, vědí o něm

VÝKLAD:

Jízdní kolo

★nejčastější cíle; nepřeceňování sil a trénink

★kolo je jednostopé vozidlo (co to je?) – nevozíme spolujezdce (výjimkou jsou děti na sedačce)

Způsob jízdy

★řídítka držet **pevně**, ne křečovitě, nacvičíme si jistotu při brzdění, nohy na pedálech (proč?) – rovnováha, jistota, správné reakce; **pozvolné brzdění** lépe zadní brzdou

★**neohrozit** ostatní – tj. nezpůsobit nebezpečí, nenarazit, neporanit;

neomezit ostatní – tj. nepřekážet, nevadit

★cyklisté jezdí **vpravo** co nejbližší u okraje vozovky nebo cyklostezky (proč?) – neomezují ostatní účastníky, bezpečnější předjíždění vozidly

★skupina cyklistů (jak?) – vždy **za sebou**, rozesupy nejméně na délku jízdního kola; sledujeme provoz okolo sebe; v běžném provozu nezávodíme

★příruční zavazadlo (jaké a kam?) – nejlépe speciální **cyklistické brašny**, batoh na záda nebo na nosič, ne na řídítka (proč?) – ztráta rovnováhy

★**nebezpečné** chování (jaké?) – bez držení řídítek,

nohy volně, cyklisté se drží za ruce, jízda vedle sebe, záměrné vybočování z jízdní dráhy, telefonování za jízdy, v uších sluchátka, vedení psa za jízdy, držení se jiného vozidla

Kolo vedu

★z kola **slézt** (kdy a proč?) – např. přecházení silnice, přechod pro chodce, stažené závory, porucha kola, pokyny značek, nepřehledná nebo nebezpečná situace; vyhodnotíme-li situaci bezpečnější pro vedení kola (pravidla chůze s kolem v lekci č. 5)

Kde na jízdním kole (více v následující lekci)

★chodník (kdo?) – mohou na kole jezdit **děti do věku deseti let**; vždy s přílbou; dodržují stejná pravidla pohybu na chodníku jako chodci (jaká?) – vpravo, ne po obrubníku, neohrozit ostatní

★silnice – děti **mladší 10 let nesmějí** samotné jezdit na kole po silnici (proč?) – chybí zkušenosti, jistota na kole, hrozí pád pod kola vozidla nebo střet s vozidlem; děti mladší 10 let na silnici smějí pouze za doprovodu osoby **starší 15 let**

★stezka pro cyklisty, obytná zóna, hřiště – bez ohledu na věk můžeme jezdit na kole na **hřišti**, v obytné **zóně** a na **stezce** pro cyklisty (pravidla v dalších lekcích)

PROCVIČOVÁNÍ:

★1. **Demonstrace** – skupinová práce – každá skupina dostane za úkol předvést určitou situaci způsobu jízdy na kole, a to správného i nesprávného; jeden ze skupiny předvádí, ostatní předvedení komentují jako reportér v rádiu (témata viz oddíl Způsob jízdy a Kolo vedu v této lekci)

★2. **Vlastní zkušenost** – žáci si doma změří délku svého kola; čísla zapíší na tabuli (nebo do sešitu) a porovnávají je; po skupinách či jednotlivcích řeší, jak dlouhou řadu vytvoří 2, 3, 4 jedoucí cyklisté, dodrží-li správné rozesupy

★3. **Pokus** – na hřišti měříme a zapíšeme do pracovního listu: vzdálenost ujetou na jedno sešlápnutí, brzdnou dráhu, rozesupy cyklistů ap.

ZÁVĚR:

★shrnutí podle tabule, škrtněte vybrané slovo (nesprávné) s hvězdičkou – vlevo, vedle sebe, přední; žáci mohou podtrhnout správná slova, případně dopsat podrobnosti

★žáci si ve skupinkách připraví s pomocí tabule zprávu do tisku nebo do místních novin na téma lekce; aktuální zprávu z naší obce (reportáž, co viděli, čeho byli svědkem, rozhovor s účastníkem situace nebo nehody, rozhovor s dospělým ap.) – mohou použít i lístečky se slovy z úvodní hry

TABULE:

JÍZDA NA JÍZDNÍM KOLE

výbava kola a cyklisty
chodník, silnice, stezka pro cyklisty, hřiště
držet řídítka
nohy na pedálech

jedeme *vpravo – *vlevo
*za sebou – *vedle sebe
pozvolné brzdění *přední – *zadní brzdou

NE: telefon, sluchátka

ANO: přílba, pestré oblečení, reflexní doplňky
přiměřené zavazadlo

sleduj provoz

**NASTANE-LI SITUACE PRO JÍZDU NA KOLE NEBEZPEČNÁ,
SLEZ Z KOLA!**

PRACOVNÍ LIST 3:

1. mezi jízdní kola žáci vkreslí fixou nebo jiným psacím náčiním jedno jízdní kolo	ohrožuje sebe i ostatní účastníky silničního provozu (na chodníku, silnici i cyklostezce je takové chování nepřipustné)
2. první cyklista jede po nesprávné straně silnice; cyklista s chodcem si vyměnili role, cyklista je nevybaven pro jízdu na kole, navíc nemá jet po chodníku; nebezpečným chováním cyklista	3. nepoužitá zůstanou slova: na rámu, přední, čelenku, jednou rukou, kličkovat, čepici, vlevo, pozdravit, zprudka

Mezipředmětové vztahy:

český jazyk – sloh, matematika, výtvarná výchova, pracovní činnosti

POMŮCKY:

★učitel: lístečky s klíčovými slovy lekce (vybrat podle výkladu nebo tabule), metr nebo lépe pásmo

★žáci: každý změří doma délku svého kola – pro praktický pokus na hřišti, jízdní kolo